

Hội thảo với các công ty dược và sản xuất, cung ứng bệnh viện và thu mua ARV tại Việt Nam

Hà Nội, 15th May 2014.

Thưa Dược sĩ Nguyễn Tấn Đạt, Phó Cục trưởng Cục quản lý dược;

Thưa Ts. Bùi Đức Dũng, Phó Cục trưởng Cục phòng chống HIV/AIDS;

Thưa các đại biểu đại diện cho các công ty sản xuất dược trong nước và nước ngoài;

Các đồng nghiệp và các bệnh nhân thân mến:

Một trong những ưu tiên của Chương trình phòng và chữa bệnh của Liên Hợp Quốc về HIV/AIDS (UNAIDS) là thúc đẩy tiếp cận với các loại thuốc kháng HIV (ARV) có chất lượng tốt và giá hợp lý. Việc này nhằm giúp tất cả những người sống với HIV có nhu cầu được tiếp cận để kéo dài cuộc sống. Việc này cũng nhằm mở rộng tiếp cận chẩn đoán phòng lây nhiễm HIV thông qua tiếp cận thuốc kháng HIV. UNAIDS rất tự hào được chung tay cùng Tổ chức y tế thế giới và các đối tác phát triển khác hỗ trợ việc xây dựng hệ thống cung ứng bệnh viện và thu mua ARV tại Việt Nam. Cá nhân tôi rất hào hứng được tham gia thảo luận cùng quý vị ở đây ngày hôm nay, để tìm hiểu xem các công ty dược có thể làm gì để cùng Chính phủ để mở rộng tiếp cận các loại thuốc ARV chất lượng tốt sẽ luôn sẵn có tại Việt Nam với giá phải chăng, nhất là khi Việt Nam sẽ phải tiếp tục mua sắm phần lớn lượng thuốc ARV cần dùng bằng nguồn ngân sách trong nước.

Việc này không hề dễ dàng. Việt Nam chưa thực hiện được điều thu mua quốc tế để mua thuốc bệnh viện bằng nguồn ngân sách trong nước. Các công ty dược phẩm quốc tế chưa đăng ký tại Việt Nam không được tham gia đấu thầu cùng các công ty dược trong nước để có giá mua cạnh tranh nhất. Hơn hết các công ty dược phẩm trong nước chưa tham gia tiến trình mua của Tổ chức y tế thế giới và không thể tham gia đấu thầu quốc tế cho các loại thuốc ARV. Điều này làm hạn chế tiếp cận thuốc tiêu chuẩn thuốc ARV sản xuất tại Việt Nam và qui mô sản xuất, và do đó khó giảm giá thành sản xuất. Đây mới chỉ là một vài thách thức mà Việt Nam đang phải đối diện, những tin Việt Nam có thể vượt qua được.

Đúng thực tế nhiễm virus HIV và khó khăn về mở rộng an ninh trong tiếp cận thuốc ARV cho những người sống với HIV tại Việt Nam trong những năm tới đây, bệnh viện nước trong nước, chúng ta cần đặt sức khỏe của người dân lên trên hết trong khi cân nhắc các vấn đề và ra quyết định. Những người sống với HIV cần có thuốc uống điều trị trong suốt quãng đời còn lại của họ: không có thuốc, họ sẽ chết. Nếu tìm cách để điều thu mua quốc tế cho việc mua sắm thuốc ARV đáng nghĩa với việc mua được thuốc một cách an toàn với giá tốt nhất và tiếp cận được lâu dài cho tất cả những người nhiễm HIV cần được tiếp cận tại Việt Nam, thì chúng ta hãy đấu thầu quốc tế! Trong khi đó, chúng ta có thể tiếp cận các loại thuốc để mua bằng nguồn ngân sách trong nước.

nhảy lên ngang tầm quốc tế. Nhờ vậy sẽ đến lúc Việt Nam có thể tiếp cận cánh sinh dược trong việc sản xuất các loại thuốc ARV để cứu người.

Tôi cũng xin đề cập nhân cơ hội này bày tỏ lòng trân trọng đối với vai trò lãnh đạo và nhúng tay của Cố vấn phòng chống HIV/AIDS và Cố vấn kỹ thuật trong việc duy trì bệnh viện và nguồn thu nhập ARV có chất lượng cao và giá hợp lý ở Việt Nam. Hai đến ba đã phối hợp cùng nhau trong suốt năm 2013 để tìm ra các giải pháp tiềm tàng nhằm khắc phục các khó khăn thách thức trong việc cung ứng bệnh viện và thu nhập ARV. Hội thảo ngày hôm nay của chúng ta là một bước tiến rõ rệt.

Một điều tốt đẹp chúng ta đều thấy rõ, đó là nhà nước và các doanh nghiệp dược đều có vai trò vô cùng quan trọng và cần chung tay để đảm bảo an ninh trong tiếp cận các loại thuốc ARV cho người nhiễm HIV ở Việt Nam trong tương lai trung hạn và dài hạn.

Vấn đề là làm thế nào để tạo động lực để môi trường chính sách và pháp lý thu hút đầu tư mới, với những công cụ chính sách có hiệu lực cao, để thực hiện được các tiêu nêu trên. Thưa các bạn,

Tôi sẽ không đưa ra đề xuất số liệu hay xây dựng một văn bản pháp luật hay chính sách cụ thể nào. Tôi cũng sẽ không đề nghị cần điều chỉnh hệ thống thuế và các yếu tố kỹ thuật như thế nào để thực hiện mua sắm ARV hiệu quả hơn hay để nâng cao trình độ sản xuất thuốc ARV tại Việt Nam. Tất cả các bạn có mặt ở đây hôm nay đều là những chuyên gia trong lĩnh vực này và am hiểu tình hình ở Việt Nam. Các bạn chính là những người có thể đưa ra đề xuất và khuyến nghị đối với Chính phủ. Tôi chỉ muốn chia sẻ với các bạn một kinh nghiệm quốc tế liên quan đến lĩnh vực này để chúng ta cùng xem xét và thảo luận.

Các nước có thu nhập trung bình và đang điều trị ARV cho người dân của họ bằng nguồn lực trong nước, như Braxin và Thái Lan, tất cả họ đều tiến hành để thực hiện quy định mới liên quan đến thương mại (Hiệp định TRIPS) – thương mại để giải quyết là “các điều kiện linh hoạt của TRIPS”. Và một điều kiện linh hoạt hay công cụ để thực hiện là giải pháp công nghệ cho dược phẩm.

Công nghệ giải pháp công nghệ cho phép một quốc gia nhập khẩu thuốc ARV với giá hợp lý khi Chính phủ không thể tiếp cận được giá tốt với bên ngoài quy định sáng chế thuốc. Công nghệ giải pháp công nghệ cũng cho phép một quốc gia sản xuất thuốc ARV với giá có thể thấp hơn sản xuất thuốc có chất lượng cao với giá hợp lý.

Tôi đề cập đến các điều kiện linh hoạt của TRIPS đã bao gồm trong Luật sở hữu trí tuệ của Việt Nam, và Bộ y tế hiện đang xây dựng hệ thống để công nghệ giải pháp công nghệ cho dược phẩm. Đây quả là tin vui!

Tôi xin đề cập kết thúc phần phát biểu của mình với tin vui này, và xin mời tôi nhận những phản ứng Việt Nam cần phải giải quyết sản xuất và tiến hành để các điều kiện linh hoạt của TRIPS. Việc này nhằm bảo vệ quyền được chăm sóc sức khỏe của người nhiễm HIV nói riêng và của mọi người dân Việt Nam nói chung. Tôi tin rằng đó chính là một tiêu chí cao của tất cả mọi người của chúng ta.

Tôi háo hức mong được nghe các bài thuyết trình của các chuyên gia có mặt tại đây, cũng như

mong đợi chúng ta sẽ có một phiên thảo luận sôi nổi và hiệu quả trong buổi sáng hôm nay vì
những vấn đề quan trọng này.
Xin cảm ơn và chúc sức khỏe!